

KOMISJON

KOMISJONI SOOVITUS,

2. märts 2005,

nõukogu direktiivi 95/53/EÜ kohase loomasöötade kooskõlastatud kontrolliprogrammi kohta aastaks 2005

(EMPs kohaldatav tekst)

(2005/187/EÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON,

vate söödatoorainete nagu teravilja ja õliseemnete puhul eriline mükotoksiinisaaste oht. Kuna mükotoksiinisisaldus erineb aastast aastasse, on asjakohane koguda andmeid järjestikuste aastate ning kõigi mainitud mükotoksiinide kohta.

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 25. oktoobri 1995. aasta direktiivi 95/53/EÜ, milles määratakse kindlaks loomasöötade ametliku kontrollimise põhimõtted,⁽¹⁾ eriti selle artikli 22 lõiget 3,

- (3) Antibiootikume, välja arvatud koktsidiostaatikumid ja histomonostaatikumid, võib turustada ja kasutada söödalisanditena ainult 31. detsembrini 2005. Eelmised kontrollid antibiootikumide ja koktsidiostaatikumide esinemise kohta teatavates söötades, kus need ained ei ole lubatud, viitavad selliste rikkumiste jätkumisele. Selliste leidude sageduse ja kõnealuse küsimuse tundlikkuse tõttu on kontrollide jätkamine õigustatud.

ning arvestades järgmist:

- (1) Liikmesriigid tõdesid 2004. aastal, et teatavaid asjaolusid tuleks 2005. aastal kontrollida kooskõlastatud programmi raames.

- (4) Oluline on tagada, et tõhusalt kohaldatakse asjaomastes ühenduse õigusaktides sätestatud piiranguid loomse päritoluga söödatoorainete kasutamise kohta söödas.

- (2) Kuigi Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. mai 2002. aasta direktiiviga 2002/32/EÜ loomatoidus leiduvate soovimatute ainete kohta⁽²⁾ kehtestati aflatoksiini B₁ maksimumsisaldus söötades, puuduvad ühenduse eeskirjad teiste mükotoksiinide, näiteks ohratoksiin A, zearalenooni, desoksünivalenooli ja fumonisiinide kohta. Teabe kogumine nende mükotoksiinide esinemise kohta pistelise proovivõtu meetodil võiks olla kasulik olukorra hindamiseks õigusaktide väljatöötamise eesmärgil. Lisaks esineb koristus-, ladustamis- ja transporditingimuste tõttu teata-

- (5) On asjakohane tagada, et sigadele ettenähtud segasööda mikroelementide vase ja tsingi sisaldus ei ületa maksimumsisaldust, mis on ette nähtud komisjoni 25. juuli 2003. aasta määrusega (EÜ) nr 1334/2003, millega muudetakse mitmete mikroelementide gruppi kuuluvate söödalisandite lubamistingimusi.⁽³⁾

⁽¹⁾ EÜT L 265, 8.11.1995, lk 17. Direktiivi on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga 2001/46/EÜ (EÜT L 234, 1.9.2001, lk 55).

⁽²⁾ EÜT L 140, 30.5.2002, lk 10. Direktiivi on viimati muudetud komisjoni direktiiviga 2003/100/EÜ (ELT L 285, 1.11.2003, lk 33).

- (6) Käesoleva soovitusena ettenähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

⁽³⁾ ELT L 187, 26.7.2003, lk 11. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2112/2003 (ELT L 317, 2.12.2003, lk 22).

SOOVITAB JÄRGMIST:

1. Liikmesriikidel soovitatakse 2005. aastal viia läbi kooskõlastatud kontrolliprogramm, et kontrollida järgmist:

- a) mükotoksiinide (aflatoksiin B₁, ohratoksiin A, zearalenoon, desoksünivalenool ja fumonisiinid) sisaldus söötades, näidates analüüsimeetodi; proovivõtumeetod peaks hõlmama nii pistelisi kui ka plaanilisi proove; plaanilise proovivõtu korral peaksid proovideks olema söödatoorained, mille puhul kahtlustatakse kõrgemat mükotoksiinide sisaldust, nagu näiteks teraviljad, õliseemned, õlipuuviljad, nende saadused ja kõrvalsaadused, ning söödatoorained, mida on pikka aega ladustatud või transporditud kaugelt üle mere; aflatoksiin B₁ puhul tuleks erilist tähelepanu pöörata ka lüpsiloomadele, v.a lüpsilehmad, ettenähtud segasöötadele; kontrollide tulemustest aru andes tuleks kasutada I lisas toodud näidist;
- b) teatavate konkreetsete loomaliikide ja -kategooriate puhul lubatud või keelatud antibiootikumid, koktsidiostaatikumid ja/või histomonostaatikumid, mis esinevad sageli eelsegudes, mis ei ole ravimsöödad, ja segasöötades, milles need raviained ei ole lubatud; kontrollide eesmärgiks peaks olema leida kõnealuseid raviaineid eelsegudes ja segasöö-

tades, kui pädev asutus peab eiramiste tuvastamist tõenäolisemaks; kontrollide tulemustest aru andes tuleks kasutada II lisas toodud näidist;

- c) piirangute rakendamine loomse päritoluga söödatoorainete tootmise ja kasutamise suhtes, nagu on sätestatud III lisas;
- d) vase- ja tsingikogused sigadele ettenähtud segasöötades, nagu on sätestatud IV lisas.

2. Liikmesriikidel soovitatakse lisada lõikes 1 sätestatud kooskõlastatud kontrolliprogrammi tulemused eraldi peatükina kontrollitegevuste aastaaruandesse, mis tuleb edastada 1. aprilliks 2006 kooskõlas direktiivi 95/53/EÜ artikli 22 lõikega 2 ja ühtlustatud aruandenäidise viimase versiooniga.

Brüssel, 2. märts 2005

Komisjoni nimel
komisjoni liige

Markos KYPRIANOU

I LISA

Teatavate mükotoksiinide (aflatoksiin B₁, ohratoksiin A, zearalenoon, desoksünivalenool, fumonisiinid) sisaldus söötades

Kõigi kontrollitud proovide üksiktulemused; lõike 1 punktis a nimetatud aruandenäidis

Söödad		Proovivõtt (pisteline või plaaniline)	Mükotoksiinide liik ja sisaldus (µg/kg sööda kohta, mille niiskusesisaldus on 12 %)				
Liik	Päritoluriik		Aflatoksiin B ₁	Ohratoksiin A	Zearalenoon	Desoksünivale- nool	Fumonisiinid (*)

(*) Fumonisiinisaldus tähendab fumonisiinide B₁, B₂ and B₃ summat.

Pädev asutus peaks ühtlasi märkima järgmised andmed:

- aflatoksiini B₁ maksimumkoguste ületamisel võetavad meetmed;
- kasutatud analüüsimeetod;
- tuvastamispiirid.

II LISA

Teatavate söödalisandina keelatud raviainete esinemine

Teatavad antibiootikumid, koktsidiostaatikumid ja muud raviained võivad ametlikult esineda teatavatele loomaliikidele ja -kategooriatele ettenähtud eelsegude ja segasöötade lisanditena, kui need vastavad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1831/2003 loomasöötades kasutatavate söödalisandite kohta⁽¹⁾ artikli 10 nõuetele.

Keelatud raviainete esinemist söötades käsitletakse rikkumisena.

Kontrollitavad raviained tuleks valida järgmisest loetelust:

1. Ainult teatavate loomaliikide või -kategooriate puhul söödalisandina kasutada lubatud raviained:

avilamütsiin
dekokinaat
diklasuriil
flavofosfolipool
halofuginoon-hüdrobromiid
naatriumlasaltsiid A
maduramütsiinammoonium alfa
monensiinnaatrium
narasiin
narasiin – nikarbasiin
robenidiinhüdrokloriid
salinomütsinnaatrium
semduramütsinnaatrium

2. Raviained, mida ei lubata enam kasutada söödalisanditena:

amproolium
amproolium/etopabaat
arprinotsiid
avopartsiin
karbadoks
dimetridasool
dinitolmiid
ipronidasool
metikloorpindool
metikloorpindool/metüülbensokaat
nikarbasiin
nifursool

⁽¹⁾ ELT L 268, 18.10.2003, lk 29.

olakvindoks

ronidasool

spiramütsiin

tetratsükliinid

tülosiinfosfaat

virginiamütsiin

tsinkbatsitratsiin

teised antimikroobikumid

3. Raviained, mida ei ole kunagi lubatud kasutada söödalisanditena:

muud ained

Kõigi mittevastavate proovide üksiktulemused; lõike 1 punktis b nimetatud aruandenäidis

Sööda liik (loomaliik ja -kategooria)	Tuvastatud aine	Leitud sisaldus	Eiramise põhjus (*)	Võetud meetmed

(*) Keelatud aine söödas esinemise põhjus pädeva asutuse uurimise järelalusena.

Pädev asutus peaks ühtlasi märkima järgmised andmed:

- katseproovide koguarv;
- uuritud ainete nimetused;
- kasutatud analüüsimeetod;
- tuvastamispiirid.

III LISA

Loomse päritoluga söödatoorainete tootmise ja kasutamise piirangud

Ilma et see piiraks direktiivi 95/53/EÜ artiklite 3–13 ja artikli 15 kohaldamist, peaksid liikmesriigid 2005. aasta jooksul läbi viima kooskõlastatud kontrolliprogrammi, et määratleda, kas loomse päritoluga söödatoorainete tootmise ja kasutamise piirangud on järgitud.

Veendumaks eelkõige, et tõhusalt kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2001. aasta määruse (EÜ) nr 999/2001 (millega sätestatakse teatavate transmissiivsete spongioossete entsefalopaatiate vältimise, kontrolli ja likvideerimise eeskirjad) (1) IV lisas sätestatud keeldu sööta töödeldud loomseid valke teatavatele loomadele, peaksid liikmesriigid rakendama konkreetset plaanilistel proovivõttudel põhinevat kontrolliprogrammi. Kooskõlas direktiivi 95/53/EÜ artikliga 4 peaks kõnealune kontrolliprogramm põhinema riskistrateegial, mis hõlmab kõiki rajatiseliike, kus sööta toodetakse, käsitatakse ja loomadele manustatakse. Liikmesriigid peaksid pöörama erilist tähelepanu võimaliku riskiga seotud kriteeriumide määratlemisele. Igale kriteeriumile omistatud kaal peaks olema võrdeline riskiga. Kontrolli sagedus ja tegevuskohas analüüsitud proovide arv peaks olema vastavuses kõnealusele tegevuskohale määratud riskikaalude summaga.

Kontrolliprogrammi koostamisel tuleks arvesse võtta järgmisi näidistegevuskohti ja kriteeriume:

Tegevuskoht	Kriteeriumid	Kaalukus
Söödaveskid	Kahe liiniga söödaveskid, milles toodetakse mäletsejaliste ning muude loomade kui mäletsejaliste segajõusööta, mis erandkorras sisaldab töödeldud loomset valku Söödaveskid, mis ei ole varem nõuetele vastanud või mille vastavus nõuetele on kaheldav Söödaveskid, milles töödeldakse suurel hulgal kõrge valgusisaldusega importsööta, näiteks kalajahu, sojajahu, maisigluteenjahu ja valgukontsentraate Söödaveskid, mille toodangust suure osa moodustab segajõusööt Ristsaastumise oht, mis tuleneb ettevõttesisest töökorraldusest (silode kasutusotstarve, liinide tõhusa lahushoidmise kontroll, koostisainete kontroll, ettevõttesisene labor, proovivõtumeetodid jne)	
Piiripunktid ja muud sisene-miskohad ühendusse	Suur/väike sööda impordimaht Kõrge valgusisaldusega söödad	
Põllumajandusettevõtted	Paiksed segurid, milles erandkorras kasutatakse töödeldud loomset valku Põllumajandusettevõtted, kus peetakse mäletsejalisi ja muid liike (ristsaastumise oht) Põllumajandusettevõtted, kes ostavad pakendamata sööta	
Vahendajad	Kõrge valgusisaldusega sööda laoruumid ja vaheladustamine Pakendamata sööda suur kaubandusmaht Välismaal toodetud segasööda vahendajad	
Teisaldatavad segurid	Mitmele liigile sööta tootvad segurid Segurid, mis ei ole varem nõuetele vastanud või mille vastavus nõuetele on kaheldav Kõrge valgusisaldusega sööta töötlevad segurid Suuri söödakoguseid tootvad segurid Suurt hulka põllumajandusettevõtteid, ka mäletsejalisi pidavaid ettevõtteid teenindavad segurid	
Transpordivahendid	Töödeldud loomsete valkude ja söötade veoks kasutatavad sõidukid Sõidukid, mis ei ole varem nõuetele vastanud või mille vastavus nõuetele on kaheldav	

(1) EÜT L 147, 31.5.2001, lk 1. Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 214/2005 (ELT L 37, 10.2.2005, lk 9).

Kõnealuste näidistegevuskohtade ja kriteeriumide asemel võivad liikmesriigid edastada komisjonile oma riskianalüüsi hiljemalt 31. märtsiks 2005.

Plaanilist proovivõtmist tuleks kasutada partiide või juhtude puhul, kui ristsaastumine keelatud töödeldud valkudega on kõige tõenäolisem (nt esimene partii pärast sellise sööda vedu, mis on sisaldanud kõnealuses partiis keelatud loomset valku, tootmisliinide tehniliste probleemide või muudatuste korral, puistematerjali mahutite või silode muudatuste korral).

2005. aastal peaksid liikmesriigid keskenduma suhkrupeedilõikude ja imporditud söödatooraine analüüsimisele.

Liikmesriigis tuleks aastas teha vähemalt 10 kontrolli 100 000 tonni toodetud segajõusööda kohta. Ametlikke proove tuleks liikmesriigis võtta vähemalt 20 aastas 100 000 tonni toodetud segajõusööda kohta. Alternatiivmeetodite heakskiitmiseni tuleks proovide analüüsimisel kasutada mikroskooppuurimist, nagu on kirjeldatud komisjoni 23. detsembri 2003. aasta direktiivis 2003/126/EÜ loomse päritoluga osiste määramise analüüsimeetodi kohta söötade ametlikul kontrollimisel.⁽¹⁾ Igasuguse loomse koostisosa sisaldust söödas tuleks pidada söödaga seotud keelu rikkumiseks.

Kontrolliprogrammide tulemused tuleks komisjonile edastada, kasutades järgmisi vorme.

Kokkuvõtte loomse päritoluga sööda kasutamise piiranguid (keelatud loomsete valkude söötmist) käsitlevatest kontrollidest

A. Dokumenteeritud kontrollid

Etapp	Nende kontrollide arv, mis hõlmavad töödeldud loomse valgu sisalduse kontrolli	Nende rikkumiste arv, mis ei põhine laboratoorsetel analüüsidel, vaid näiteks dokumentide kontrollimisel
Söödatooraine import		
Söödatooraine ladustamine		
Söödaveskid		
Paiksed segurid/teisaldatavad segurid		
Sööda vahendajad		
Transpordivahendid		
Põllumajandusettevõtted, kus peetakse muid loomi kui mäletsejalisi		
Põllumajandusettevõtted, kus peetakse mäletsejalisi		
Muu:		

B. Söödatoorainetest ja segasöötadest proovi võtmine ja kontroll töödeldud loomsete valkude sisalduse kindlakstegemiseks

Tegevuskoht	Töödeldud loomsete valkude sisalduse kontrolliks võetud ametlike proovide arv			Mittevastavate proovide arv					
				Sisaldavad maismaaloomade töödeldud loomseid valke			Sisaldavad kalade töödeldud loomseid valke		
	Söödatoorained	Segasöödad		Söödatoorained	Segasöödad		Söödatoorained	Segasöödad	
Mäletsejalistele		Muudele kui mäletsejalistele	Mäletsejalistele		Muudele kui mäletsejalistele	Mäletsejalistele		Muudele kui mäletsejalistele	
Import									
Söödaveskid									
Vaheladustamine/ladustamine									
Transpordivahendid									
Paiksed segurid/teisaldatavad segurid									
Põllumajandusettevõtted									
Muud:									

⁽¹⁾ ELT L 339, 24.12.2003, lk 78.

C. Kokkuvõtte mäletsejalistele ettenähtud söötade proovidest leitud keelatud töödeldud loomsete valkude kohta

	Proovivõtmise kuu	Saastatuse liik ja määr	Kohaldatud karistused (või muud meetmed)
1			
2			
3			
4			
5			
...			

IV LISA

Sigadele ettenähtud segasöötade vase- ja tsingisisaldust puudutavate kõikide proovide (nii vastavate kui mittevastavate) üksiktulemused

Segasööda liik (loomaliigid ja -kategoriad)	Mikroelement (vask või tsink)	Leitud sisaldus (mg/kg täissööta)	Maksimumsisalduse ületamise põhjus (e)	Võetud meetmed

(e) Pädeva asutuse läbiviidud uurimise järelalusena.